

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

28. An liceat vendere, & redimere pensiones? Et an hoc sit Symonia? Ex
part. 4. tract. 4. & Miscel. resolut. 153.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

initio nullus, & collatio invalida. Ita ille, qui & Navar. testante de stylo Curia. Sed hoc non obstante in foro conscientia hanc sententiam non habere locum putat idem Lessius numero 155. sic asserens: Adverte, videri quibusdam hanc retrotractionem non habere locum in foro conscientia, quia Canones id non statuerunt, sed solum in foro externo: nemo enim verè, & coram Deo est excommunicatus ante contumaciam; verè autè non est contumax, nisi cum fecerit illud, quod sub pena excommunicationis ei erat prohibitum. Deinde contumacia non retrotrahitur, ergo nec excommunicatio, nec pena illam sequentes. D. nique hæc retrotractio solum fit per quamdam fictionem juris, ut sic magis puniatur is, qui deliquit, & solum per styllum Curia Romanæ in quibusdam causis est introducta, quod est signum pertinere dumtaxat ad forum externum. Vnde in foro conscientia pena simonia non censetur incurri nisi à tempore completæ simoniae, nec retrosum trahitur; quare non tenebitur talis beneficiarius ad restitutionem fructuum interim perceptorum, nec censetur fuisse inhabilis ad alia beneficia. Hæc Lessius, & post illum Caltrus Palaut, ubi supra, numero 7. Dicendum est igitur in foro conscientia nullam penam, neque censuram contrahi, quæ retrotrahitur ad tempus pactionis. Et primò de excommunicatione est evidens, cum excommunicatio non incurritur, nisi ob contumaciam, quæ (hac opinione supposita) non committitur quousque soluas pretium, illo verò soluto retrotrahi non potest, sicut irregularitas ex homicidio tunc consummatur, quando mors consummatur, neque potest retrotrahi ad tempus inflicti vulneris, quia pro toto illo tempore neque fuit excommunicatus, neque irregularis. Ergo per nullam potentiam fieri potest, ut fuerit excommunicatus, aut irregularis, ut bene probat Suarez lib. 4. de simonia capite 56. numero 37. & 38. Idem probat de suspensione in ordine, & in capite 57. numero 53. probat, collationem beneficii recepti validam esse, & non teneri dimittere beneficium, nisi pretium solveris, & in num. 56. inclinatur in foro conscientia, te non teneri fructus perceptos illo medio tempore restituere, neque obligatum te esse dimittere beneficia acquisita illo intermedio tempore, quo non solvisti pretium, quia hæc omnia jam suum effectum sortita sunt. Quocirca solum in foro exteriori & post condemnationem sentit fructus illo intermedio tempore perceptos debere restitui. Et idè hanc sententiam puto satis probabilem esse.

RESOL. XXVIII.

An liceat vendere, & redimere pensiones?
Et an hoc sit simonia? Ex part. 4. tract. 4. & Miscell. Ref. 15.

Negat Aragon in 2. 2. quæst. 100. art. 4. Henriquez libro 13. capite 15. num. 2. Navar. rus, Beia, Rebuffus, Salzedo, Lopez, Rodriquez, Corduba, & alij, quos citat Sanchez ubi infra, pro hac sententia plures adducens rationes: hæc sententia est probabilis.

2. Sed non minus probabilem contrariam esse puto. Dico igitur quòd omnes pensiones possunt pecunia redimi, dempta ea, quæ datur in titulum beneficii ob aliquod ministerium spirituale futurum, coadjutori Episcopi, vel Parochi senis. Ita Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 2. cap. 3. dub. 46. n. 19. Ex his,

3. Inferitur primò pensionem, quæ solet assignari seni renuncianti beneficium ob labores præteritos exhibitos posse redimi, quia non datur ad exercendum

Tom. V.

aliquod ministerium spirituale, sed tanquam amentum illius Clerici, & sic temporalis.

4. Inferitur secundo pensionem quæ datur Clerico pauperi etiam posse redimi, quia est merè temporalis, non enim datur pro ministerio spirituali, sed tantum in alimenstum, unde Clericatus & Ordo facer tantum se habent concomitanter.

5. Inferitur tertio pensionem quæ conceditur in renunciatione & commutatione beneficiorum, cum scilicet quis commutat beneficium pinguius, reservata pensione, aliqui tenent esse simoniam, eam redimere sed satis est probabile posse redimi, quia hæc pensiones sunt merè temporales, nam jam sunt extractæ à titulo & officio spirituali. Idem dicendum est de pensionibus quæ conceduntur ad componendam litem dubiam super beneficio de illis quæ dantur personis omnino secularibus, ut Principibus, militibus, &c. vel filio Comitum, etiam Clerico, ob obsequia quæ pater Ecclesiæ præstitit, nam possunt omnes absque simonia redimi: & hæc omnia docet Sanchez ubi supra, quæ breviter notare volui, cum in dies occurrant.

RESOL. XXIX.

An possit resignari beneficium cum pacto de pensione redimenda?

Et an dicendum sit esse simoniacum tale pactum, & contractum?

Et an pensio sic constituta possit non solui, & beneficium tanquam vacans propter simoniam impetrari?

Et notatur simoniam committere, resignantem beneficium, & petentem à resignatario solutionem expensarum, quas in ejus acquisitione fecit. Ex p. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 1.

Respondeo negativè. Et ita docet Tole- tus libro 5. capite 92. Lessius libro 2. capite 35. dub. 22. numero 124. Garcias de beneficiis, tomo 2. part. 11. capite 3. numero 172. Giggas de Pensione, quæstione 87. ad finem. Ioannes Vvigers de jur. & justit. tractatu 7. capite 4. dub. 15. numero 92. ubi testatur de communi. Et idè non deferam hic apponere verba Castri Palai tom. 3. disputatione 3. de simonia, punct. 17. numero 14. ubi sic asserit: Infero, responsionem illius quæstionis, an sine manifestatione Superioris (qualis est solus Pontifex) possit resignans cum reservatione pensionis obligare resignatarium ad aliqua onera admittenda verbi gratia, ut fidei iussorem secularem, vel aliquam hypothecam assignet, vel illi anticipare soluat, timet enim Resignatarium futurum tardum in solvendo? Et dicendum est esse simoniacum contractum; quia obligat Resignatarium ad id quod de jure non inest, eique ex vi resignationis onus pretio æstimabile imponit; ita Lessius, lib. 2. cap. 35. dub. 15. numero 93. Suarez, lib. 4. cap. 35. numero 23. in fine. Quæ resolutio ita vera est, ut etiam si ordinarius commissionem haberet imponendi pensionem adhuc hujusmodi contractum approbare non posset: ita Suarez supra. Vnde pensio sic constituta posset non solui, & beneficium tanquam vacans propter simoniam impetrari, ut bene dicit Lessius illo numero 93. Verum si post constitutam pensionem obligaretur Resignatarius ad hæc onera, dicendum est simoniam non committi, neque in foro exteriori debere præsumi, sed potius præsumi debet liberè se obligasse. Ita tradit Flaminus cum omni sententia, lib. 14. quæst. 7. à num. 53. Hæc Palaut;

E 2

quæ